

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 9 - 15 ม.ค. 2568

เหตุการณ์อื่น ๆ

ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- ประเทศกัมพูชารายงานผู้เสียชีวิตรายแรกจากเชื้อไวรัสไข้หวัดนกในปี 2568 โดยพบผู้เสียชีวิต เพศชาย อายุ 28 ปี อาศัยอยู่ที่อำเภอจำกาเล็ จังหวัดกำปงจาม (จังหวัดสระแก้ว ประเทศไทยเป็นจังหวัดที่ใกล้ที่สุดแต่ไม่มีพรมแดนที่เชื่อมต่อโดยตรงระหว่างทั้งสองพื้นที่) อาการเริ่มแรก มีไข้ ไอ หายใจลำบาก ผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ พบการติดเชื้อไข้หวัดนก A (H5N1) เมื่อวันที่ 9 มกราคมที่ผ่านมาและขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพันธุกรรมเพื่อยืนยันสายพันธุ์จากการสอบสวนโรคมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกเลี้ยงหลังบ้านป่วยตายในพื้นที่และสงสัยบริโภคไก่ป่วยที่เลี้ยงในครอบครัว ตั้งแต่ปี 2566 ผู้เสียชีวิตรายนี้นับเป็นผู้ติดเชื้อ H5N1 ในคน รายที่ 19 ของประเทศกัมพูชา ข้อพิจารณาสำคัญ การประเมินความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ การระบาดจำกัดเพียงในระดับพื้นที่ ปัจจุบันยังไม่พบการติดต่อจากคนสู่คน ช่องทางการติดต่อหลัก คือ การสัมผัสสัตว์ปีกป่วยตาย สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการ คือ การเฝ้าระวังทางห้องปฏิบัติการระดับพันธุกรรมเพื่อติดตามความเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ว่าเป็นสายพันธุ์เดิมหรือสายพันธุ์ใหม่ ขณะเดียวกันต้องมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของเชื้อไวรัสดังกล่าวทั้งในสัตว์ปีกและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
- 16 - 17 ม.ค. 2567 สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับความร่วมมือจากสภาชาดไทย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ และศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการขยายผลเทคโนโลยีฟิวส์นวัตกรรมกลุ่มชาติพันธุ์และแรงงานข้ามชาติ ที่ จ. แม่ฮ่องสอน โดยผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานดังกล่าวจาก 7 โรงพยาบาลในจังหวัดแม่ฮ่องสอน การอบรมมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพในการใช้ระบบฟิวส์นวัตกรรมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและใบหน้าเพื่อช่วยให้กลุ่มชาติพันธุ์และแรงงานข้ามชาติสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“ โรคไทรน ” โรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค สัปดาห์ที่ 54 ระหว่างวันที่ 6 - 12 มกราคม 2567 พบผู้ป่วยสงสัยไทรน 1 ราย และผู้ป่วยยืนยันไทรน 2 ราย โดยผู้สงสัยเป็นเด็กหญิง สัญชาติเมียนมา อายุ 28 วัน อาศัยที่ อ. แม่สอด จ. ตาก มีผู้สัมผัสร่วม 6 ราย ยังไม่ครบอายุฉีดวัคซีนป้องกันโรคไทรน ส่วนผู้ป่วยยืนยันอีกสองรายเป็นชายสัญชาติไทยและเป็นเด็กสัญชาติเกาหลี อายุ 29 ปี และ 6 ปี 5 เดือน อาศัยอยู่ที่ จ. ปทุมธานี และ จ. ชลบุรี ตามลำดับ มีประวัติได้รับวัคซีนตามเกณฑ์

ข้อมูลจากกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ปี 2567 พบผู้ป่วยโรคไทรน 1,285 ราย เสียชีวิต 1 ราย สำหรับปี 2568 ตั้งแต่ 1 - 6 มกราคม 2568 พบผู้ป่วยแล้ว 4 ราย ไม่พบผู้เสียชีวิตโรคไทรนส่วนใหญ่พบในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี สถานการณ์ปัจจุบันมีแนวโน้มลดลงเกิดจากเชื้อแบคทีเรียมีระยะฟักตัว ประมาณ 7 - 10 วัน แต่บางครั้งอาจนานถึง 20 วัน โดยเชื้อดังกล่าวทำให้เยื่อเยื่อทางเดินหายใจอักเสบเกิดอาการไอ โดยในระยะแรกจะมีอาการคล้ายไข้หวัด คือ ไอและมีน้ำมูกเล็กน้อย อาจไม่มีไข้หรือมีไข้ต่ำ ๆ สิ่งต่างไปจากไข้หวัด คือ อาการไอจะมากขึ้นแต่ปริมาณน้ำมูกยังคงเดิม กล่าวคือ น้ำมูกไม่ได้มากขึ้นตามอาการไอ อาการที่เป็นลักษณะเฉพาะของโรคนี้ คือ ไอเป็นชุด ๆ ไอติด ๆ กัน 5 - 10 ครั้ง นานประมาณ 2 - 3 สัปดาห์ ผู้ป่วยบางรายมีอาการไอมากจนหายใจไม่ทันและมีอาการหายใจเข้าลึก ๆ เป็นเสียงวูบสลับกับการไอเป็นชุดบางรายไอจนตาแดง อาการไอเป็นชุดจะลดลงทั้งความรุนแรงและจำนวนครั้งของการไอ ระยะเวลาก่อนการดำเนินโรคถ้าไม่มีโรคแทรกซ้อนจะใช้เวลาประมาณ 6 - 10 สัปดาห์ โรคดังกล่าวเป็นโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

จึงขอให้ผู้ปกครองนำ บุตรหลานเข้ารับการฉีดวัคซีนตามนัดที่ปรากฏในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กให้ครบตามช่วงวัย เด็กเล็กควรได้รับวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไทรน (DTP) ให้ครบ 5 เข็ม ที่อายุ 2 เดือน, 4 เดือน, 6 เดือน, 1 ปี 6 เดือน และ 4 - 6 ปี หากยังไม่เคยได้รับวัคซีนเลยผู้ปกครองควรพาเด็กเข้ารับการฉีดวัคซีนที่สถานพยาบาลใกล้บ้าน หญิงตั้งครรภ์อายุ 20 สัปดาห์ขึ้นไปควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไทรน 1 เข็ม เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันจากแม่สู่ลูก ทั้งนี้การมีสุขอนามัยที่ดีนับเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การสวมหน้ากากอนามัยเมื่อเข้าไปที่ชุมชน แออัดหรือมีการระบาดของโรคดังกล่าว หากมีอาการป่วย เช่น ไอมาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ไอเป็นชุด ๆ หรือไอได้เสียงวูบ ควรรีบไปพบแพทย์ทันที

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ่ง อสต. และ จนท. สาธารณสุขรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันให้ความรู้เรื่องโรคไทรนและโรคอื่น ๆ ที่ป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีน โดยให้ทราบถึงสาเหตุของโรค ช่องทางการติดต่อ การสังเกตอาการเบื้องต้น รวมทั้งวิธีป้องกันโรคดังกล่าวแก่ลูกบ้าน โดยเฉพาะครอบครัวที่มีเด็กในปกครอง จนท. ควรมีการประชาสัมพันธ์และจัดการรณรงค์เป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการนำ บุตรหลานมารับการฉีดวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับการประกันสุขภาพในแรงงานข้ามชาติ ปี 2563 หากมีบุตรหลานที่อายุไม่เกิน 7 ปีบริบูรณ์ สามารถซื้อบัตรประกันสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขได้ในอัตรา 365 บาทต่อคน เฉลี่ยวันละ 1 บาท มีอายุคุ้มครอง 1 ปี นับจากวันที่ซื้อบัตรซึ่งจะได้รับการฉีดวัคซีนครบถ้วนเหมือนเด็กไทยและสามารถเข้ารับการฉีดวัคซีนพื้นฐานอย่างต่อเนื่องได้ในสถานบริการสาธารณสุขที่อยู่ใกล้ที่พักอาศัย ทั้งนี้เพื่อให้บุตรหลานปลอดภัยจากโรคไทรนและทุกโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

อ้างอิง

- ข้อมูลจาก : อ้างอิงหลัก ASEAN Biodiaspora virtual center และ CIDRAP สรุปความ โดย สพ.ญ.ดร.เสาวพิภตร์ อึ้งจ้อย กรมควบคุมโรค ณ วันที่ 11 ม.ค. 2568
- ข้อมูลจาก : สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 17 มกราคม 2567
- ข้อมูลจาก : รายงานสถานการณ์โรคไอกรน (Pertussis) กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โรคติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ขอบคุณภาพจาก : <https://medthai.com/>
- ขอบคุณภาพจาก : <https://www.thairath.co.th/news/local/2689137>